

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.7.2021.
C(2021) 5026 final

ANNEX

PRILOG

KOMUNIKACIJI KOMISIJE

Odobrenje sadržaja nacрта Uredbe Komisije o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja

PRILOG

UREDBI KOMISIJE (EU) .../...

od **XXX**

o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja

NACRT

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća br. 19/65/EEZ od 2. ožujka 1965. o primjeni članka 85. stavka 3. Ugovora na određene kategorije sporazuma i usklađenih djelovanja¹, a posebno njezin članak 1.,

nakon objavljivanja nacрта ove Uredbe,

nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za pitanja ograničavajućih djelovanja i vladajućih položaja,

budući da:

- (1) Uredba br. 19/65/EEZ ovlašćuje Komisiju primijeniti putem uredbe članak 101. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije* („Ugovor”) na određene kategorije vertikalnih sporazuma i odgovarajućih usklađenih djelovanja koje su obuhvaćene člankom 101. stavkom 1. Ugovora.
- (2) Uredba Komisije (EU) br. 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenih djelovanja² definira kategoriju vertikalnih sporazuma koje je Komisija smatrala da uobičajeno ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 101. stavku 3. Ugovora. Iskustvo u primjeni te uredbe, koja prestaje važiti 31. svibnja 2022., sveukupno je pozitivno, kako je utvrđeno u evaluaciji te uredbe. Uzimajući u obzir iskustvo stečeno od njezina donošenja, uključujući iskustvo s novim kretanjima na tržištu, kao što je rast e-trgovine, kao i nove ili raširenije vrste vertikalnih sporazuma, primjereno je donijeti novu uredbu o skupnom izuzeću.
- (3) Kategorija sporazuma za koje se smatra da uobičajeno ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 101. stavku 3. Ugovora obuhvaća vertikalne sporazume za kupnju ili prodaju robe ili usluga, ako te sporazume sklapaju poduzetnici koji međusobno nisu konkurenti na tržištu, određeni konkurenti ili određena udruženja trgovaca koji se

¹ SL 36, 6.3.1965., str. 533., kako je izmijenjeno Uredbom Vijeća (EZ) br. 1215/1999 od 10. lipnja 1999., SL L 148, 15.6.1999., str. 1.

* S učinkom od 1. prosinca 2009. članak 81. Ugovora o EZ-u postaje članak 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Ta su dva članka u svojoj biti istovjetna. Za potrebe ove Uredbe upućivanja na članak 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije treba, kada je primjereno, tumačiti kao upućivanja na članak 81. Ugovora o EZ-u.

² SL L 102, 23.4.2010., str. 1.

bave maloprodajom. Ova kategorija također uključuje i vertikalne sporazume koji sadrže dodatne odredbe o ustupanju ili korištenju prava intelektualnog vlasništva. Pojam „vertikalni sporazumi” treba uključivati i odgovarajuća usklađena djelovanja.

- (4) Za primjenu članka 101. stavka 3. Ugovora na temelju uredbe nije potrebno definirati one vertikalne sporazume koji mogu biti obuhvaćeni člankom 101. stavkom 1. Ugovora. U postupku pojedinačne ocjene sporazuma iz članka 101. stavka 1. Ugovora treba voditi računa o nekoliko čimbenika, posebno o strukturi tržišta s obzirom na ponudu i potražnju.
- (5) Pogodnost skupnog izuzeća utvrđenu ovom Uredbom treba ograničiti na vertikalne sporazume za koje se s dostatnom sigurnošću može pretpostaviti da ispunjavaju uvjete iz članka 101. stavka 3. Ugovora.
- (6) Određene vrste vertikalnih sporazuma mogu poboljšati ekonomsku učinkovitost unutar proizvodnog lanca ili lanca distribucije na način da omogućuju bolju suradnju između poduzetnika sudionika sporazuma. Naročito, oni posebno mogu sudionicima sporazuma smanjiti troškove transakcije i distribucije, te doprinijeti optimizaciji njihove prodaje i ulaganja.
- (7) Vjerojatnost da će takvi učinci poboljšane učinkovitosti nadmašiti protutržišne učinke koji su posljedica ograničenja sadržanih u vertikalnim sporazumima ovisi o tržišnoj snazi sudionika sporazuma, pa stoga, i o mjeri u kojoj su ti poduzetnici izloženi konkurenciji drugih dobavljača robe ili usluga, a koje kupac smatra nadomjestivima ili zamjenjivima na temelju njihovih svojstava, cijena ili namjene.
- (8) Može se pretpostaviti da u slučajevima kada tržišni udjel svakoga od poduzetnika stranke sporazuma ne premašuje 30 % na mjerodavnom tržištu, vertikalni sporazumi koji ne sadrže određene vrste teških ograničenja tržišnog natjecanja obično dovode do poboljšanja proizvodnje ili distribucije te potrošačima omogućuju pravedan dio postignute koristi.
- (9) Kada tržišni udjel premašuje prag od 30 %, ne može se pretpostaviti da će vertikalni sporazumi obuhvaćeni člankom 101. stavkom 1. Ugovora imati uobičajeno objektivne pozitivne učinke takve vrste i opsega da bi mogli kompenzirati nepovoljne učinke koje ti sporazumi imaju za tržišno natjecanje. Istodobno se ne može ni pretpostaviti da su ti sporazumi obuhvaćeni člankom 101. stavkom 1. Ugovora ili da ispunjavaju uvjete iz članka 101. stavka 3. Ugovora.
- (10) Ekonomija internetskih platformi ima sve važniju ulogu u distribuciji robe i usluga. Poduzetnici koji posluju u ekonomiji internetskih platformi omogućuju nove načine poslovanja, od kojih neke nije lako kategorizirati uporabom koncepata koji se tradicionalno primjenjuju na vertikalne odnose dobavljača i distributera u okruženju tradicionalnih fizičkih trgovina. Međutim, ako su ti poduzetnici pružatelji usluga internetskog posredovanja, primjereno ih je kategorizirati kao dobavljače u skladu s ovom Uredbom. Pružatelji usluga internetskog posredovanja omogućuju poduzetnicima da nude robu ili usluge drugim poduzetnicima ili potrošačima kako bi se olakšale izravne transakcije između takvih poduzetnika ili između takvih poduzetnika i potrošača, neovisno o tome jesu li i gdje te transakcije u konačnici zaključene. Ta se kategorizacija primjenjuje i kada pružatelj usluga internetskog posredovanja pruža više usluga ili usluge na više razina u distribucijskom lancu.
- (11) Definicija pružatelja usluga internetskog posredovanja iz ove Uredbe temelji se na definiciji iz Uredbe 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o promicanju pravednosti i transparentnosti za poslovne korisnike usluga internetskog

posredovanja³. Međutim, pri primjeni te definicije mora se uzeti u obzir kontekst ove Uredbe. Konkretno, uzimajući u obzir područje primjene članka 101. Ugovora, područjem primjene ove Uredbe obuhvaćeni su samo sporazumi između pružatelja usluga internetskog posredovanja i drugih poduzetnika. Ti se sporazumi smatraju vertikalnim sporazumima u smislu ove Uredbe.

- (12) Pružatelji usluga internetskog posredovanja ne bi trebali imati koristi od skupnog izuzeća utvrđenog ovom Uredbom ako imaju hibridnu funkciju, odnosno prodaju robu ili usluge u tržišnom natjecanju s poduzetnicima kojima pružaju usluge internetskog posredovanja. To je zato što maloprodajne djelatnosti pružatelja usluga internetskog posredovanja koji imaju takvu hibridnu funkciju obično utječu na tržišno natjecanje među robnim markama i stoga mogu izazvati nezanemarive horizontalne probleme.
- (13) Ovom se Uredbom ne bi trebali izuzeti vertikalni sporazumi koji sadrže ograničenja koja bi mogla ograničiti tržišno natjecanje i nanijeti štetu potrošačima ili pak ograničenja koja nisu neophodna za postizanje poboljšane učinkovitosti. Konkretno, vertikalni sporazumi koji sadržavaju određene vrste strogih ograničenja tržišnog natjecanja, kao što su minimalne i fiksne preprodajne cijene, određene vrste teritorijalne zaštite ili sprečavanje učinkovitog korištenja internetom u svrhu internetske prodaje ili učinkovitog korištenja određenih kanala internetskog oglašavanja, trebali bi biti u potpunosti isključeni iz pogodnosti skupnog izuzeća utvrđenog ovom Uredbom, neovisno o tržišnom udjelu predmetnih poduzetnika. Stoga se na ograničenja internetske prodaje primjenjuje skupno izuzeće utvrđeno ovom Uredbom, pod uvjetom da se njima izravno ili neizravno ne sprječava da kupci ili njihovi korisnici učinkovito koriste internet za prodaju svoje robe ili usluga, primjerice zato što se time može znatno smanjiti ukupna količina internetske prodaje na tržištu.
- (14) Kako bi se osiguralo da se ovom Uredbom ne izuzmu ograničenja za koja se s dovoljnom sigurnošću ne može pretpostaviti da ispunjavaju uvjete iz članka 101. stavka 3. Ugovora, a posebno kako bi se osigurao pristup mjerodavnom tržištu ili spriječilo tajno dogovaranje na takvom tržištu, za skupno izuzeće trebalo bi utvrditi određene uvjete. S tim ciljem, izuzeće obveza nenatjecanja trebalo bi ograničiti na obveze koje ne prelaze utvrđeno trajanje. Iz istog razloga trebalo bi izuzeti od pogodnosti ove Uredbe svaku neposrednu ili posrednu obvezu zbog koje članovi sustava selektivne distribucije ne prodaju marke određenih konkurentnih dobavljača. Naposljetku, obveze pariteta kojima se kupcima usluga internetskog posredovanja nalaže da ne nude, prodaju ili preprodaju robu ili usluge krajnjim korisnicima pod povoljnijim uvjetima putem konkurentnih usluga internetskog posredovanja također bi trebale biti isključene iz pogodnosti ove Uredbe.
- (15) Ograničenje tržišnog udjela, nemogućnost dobivanja izuzeća za određene vertikalne sporazume i uvjeti predviđeni ovom Uredbom u pravilu osiguravaju da sporazumi na koje se skupno izuzeće primjenjuje sudjelujućim poduzetnicima ne omogućuju ukidanje tržišnog natjecanja u odnosu na značajan dio predmetnih proizvoda ili usluga.
- (16) Ako u pojedinom slučaju Komisija utvrdi da sporazum, na koji se primjenjuje izuzeće predviđeno u ovoj Uredbi, ipak proizvodi učinke u suprotnosti s člankom 101. stavkom 3. Ugovora⁴, ona može povući pogodnost iz ove Uredbe prema članku

³ SL L 186, 11.7.2019., str. 57.

⁴ SL L 1, 4.1.2003., str. 1.

29. stavku 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora. Tijelo države članice nadležno za tržišno natjecanje može ukinuti pogodnost iz ove Uredbe u odnosu na državno područje te države članice ili njezin dio ako su ispunjeni uvjeti iz članka 29. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1/2003.

- (17) Ako Komisija ili tijelo države članice nadležno za tržišno natjecanje povuče pogodnosti iz ove Uredbe, snosi teret dokaza da je predmetni vertikalni sporazum obuhvaćen područjem primjene članka 101. stavka 1. Ugovora i da taj sporazum ne ispunjava barem jedan od četiriju uvjeta iz članka 101. stavka 3. Ugovora.
- (18) Za donošenje odluke o tome treba li povući pogodnost iz ove Uredbe na temelju članka 29. Uredbe (EZ) br. 1/2003, posebno su važni protutržišni učinci koji mogu nastati kao posljedica postojanja paralelnih mreža vertikalnih sporazuma koji imaju slične učinke, koji značajno ograničavaju pristup mjerodavnom tržištu ili tržišnom natjecanju na njemu. Takvi kumulativni učinci mogu se primjerice pojaviti u slučaju dijeljene isključivosti, isključive nabave, selektivne distribucije, obveze pariteta ili postojanja obveze nenatjecanja.
- (19) Kako bi se pojačao nadzor paralelnih mreža vertikalnih sporazuma koji imaju slične protutržišne učinke i koji obuhvaćaju više od 50 % predmetnog tržišta, Komisija može uredbom proglasiti ovu Uredbu neprimjenjivom na vertikalne sporazume koji sadrže određena ograničenja koja se odnose na predmetno tržište, čime se ponovno uspostavlja puna primjena članka 101. Ugovora na takve sporazume.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Definicije

- 1. Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:
 - (a) „vertikalni sporazum” znači bilo koji sporazum ili usklađeno djelovanje između dvaju ili više poduzetnika koji za potrebe sporazuma ili usklađenog djelovanja djeluju na različitim razinama proizvodnog ili distribucijskog lanca u odnosu na uvjete po kojima stranke sporazuma mogu kupovati, prodavati ili preprodavati određene robe ili usluge;
 - (b) „vertikalno ograničenje” znači ograničenje tržišnog natjecanja sadržano u vertikalnom sporazumu koje je obuhvaćeno člankom 101. stavkom 1. Ugovora;
 - (c) „konkurentni poduzetnik” znači stvarni ili potencijalni konkurent; „stvarni konkurent” znači poduzetnik koji djeluje na istom mjerodavnom tržištu; „potencijalni konkurent” znači poduzetnik koji bi, u odsutnosti vertikalnog sporazuma, na realnoj, a ne samo na hipotetičkoj osnovi, mogao u slučaju malog ali trajnog povećanja cijena, u kratkom roku izvršiti potrebna dodatna ulaganja ili uz potrebne troškove prelaska ući na to mjerodavno tržište;
 - (d) „dobavljač” uključuje poduzetnika koji pruža usluge internetskog posredovanja bez obzira na to je li on stranka u transakciji koju omogućuje; „usluge internetskog posredovanja” znači usluge koje poduzetnicima omogućuju da nude robu ili usluge drugim poduzetnicima ili krajnjim korisnicima s ciljem olakšavanja izravnih transakcija između takvih poduzetnika ili između takvih poduzetnika i krajnjih korisnika, neovisno o tome da li se i gdje te transakcije u konačnici zaključuju, i koje predstavljaju usluge informacijskog društva u

smislu članka 1. stavka 1. točke (b) Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća;

- (e) „obveza nenatjecanja” znači svaka neposredna ili posredna obveza zbog koje kupac ne može proizvoditi, prodavati ili preprodavati robu ili usluge koje se natječu s robom ili uslugama koje su predmet sporazuma, ili svaka neposredna ili posredna obveza kupca da kupi od dobavljača ili od nekog drugog poduzetnika na kojeg ga uputi dobavljač, više od 80 % od ukupne količine robe ili usluga koje su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na mjerodavnom tržištu, a izračunava se na temelju vrijednosti kupovine, ili kada je to uobičajeno u pojedinom sektoru, količine kupovine u prethodnoj financijskoj godini;
- (f) „selektivni sustav distribucije” znači sustav distribucije u kojem se dobavljač obvezuje prodavati robu ili usluge, posredno ili neposredno, samo distributerima odabranim na temelju utvrđenih kriterija, i pri čemu se ti distributeri obvezuju da neće prodavati takvu robu ili usluge neovlaštenim distributerima na području koje je dobavljač odredio za taj sustav;
- (g) „isključiv distribucijski sustav” znači distribucijski sustav u kojem isporučitelj dodjeljuje područje ili skupinu korisnika isključivo sebi ili jednom kupcu ili ograničenom broju kupaca, koji se utvrđuje razmjerno dodijeljenom području ili skupini korisnika kako bi se osigurao određeni opseg poslovanja kojim se štite njihovi ulagački napor i ograničava drugim kupcima da aktivno prodaju na isključivom području ili isključivoj skupini korisnika;
- (h) „prava intelektualnog vlasništva” uključuju prava industrijskog vlasništva, znanje i iskustvo (know-how), autorsko pravo i srodna prava;
- (i) „znanje i iskustvo (know-how)” znači paket nepatentiranih tehničkih informacija koje proističu iz iskustva i testiranja od strane dobavljača, koji je taj, značajan i prepoznatljiv: „tajan” znači da znanje i iskustvo (know-how) nije opće poznato ili lako dostupno; „značajan” znači da znanje i iskustvo (know-how) obuhvaća informacije koje su bitne i korisne za kupca kako bi mogao koristiti, prodavati ili preprodavati robu ili usluge koje su predmet sporazuma; „prepoznatljiv” znači da je znanje i iskustvo (know-how) opisano na dostatno razumljiv način, kako bi bilo moguće provjeriti ispunjava li kriterije tajnosti i značajnosti;
- (j) „kupac” uključuje poduzetnika koji prodaje robu ili usluge u ime drugog poduzetnika na temelju sporazuma koji je obuhvaćen člankom 101. stavkom 1. Ugovora;
- (k) „korisnik kupca” znači poduzetnik koji nije stranka sporazuma a kupuje robu ili usluge koji su predmet sporazuma od kupca koji je stranka sporazuma;
- (l) „aktivna” prodaja znači svi oblici prodaje osim pasivne prodaje, uključujući aktivno kontaktiranje korisnika posjetima, pismima, e-poštom, pozivima ili drugim sredstvima izravne komunikacije ili ciljanim oglašavanjem i promidžbom, na internetu i izvan njega, na primjer putem tiskanih ili digitalnih medija, uključujući internetske medije, alatima za usporedbu cijena ili oglašavanje na tražilicama koje su usmjerene na korisnike u određenim područjima ili skupine korisnika; ponuda jezičnih opcija na internetskoj stranici koje se razlikuju od onih koje se obično upotrebljavaju na području na kojem distributer ima poslovni nastan obično je aktivna prodaja; slično tome,

pružanje internetske stranice s nazivom domene koji odgovara području različitom od onoga na kojem distributer ima poslovni nastan smatra se aktivnom prodajom;

- (m) „pasivna” prodaja znači prodaja kao odgovor na samoinicijativne zahtjeve pojedinačnih korisnika, uključujući isporuku robe ili usluga takvim korisnicima bez pokretanja prodaje oglašavanjem koje je aktivno usmjereno na određenu skupinu korisnika ili područje, i sudjelovanje u javnoj nabavi;
- (n) „ograničenje aktivne ili pasivne prodaje” znači ograničenje aktivne prodaje u smislu članka 1. točke (l) ili pasivne prodaje u smislu članka 1. točke (m). Kad je riječ o prodaji robe i usluga na internetu, ograničenje koje izravno ili neizravno, samostalno ili u kombinaciji s drugim čimbenicima, ima za cilj spriječiti kupce ili njihove korisnike da se učinkovito koriste internetom za potrebe internetske prodaje svoje robe ili usluga ili da se učinkovito koriste jednim ili više internetskih kanala oglašavanja, ograničenje je aktivne ili pasivne prodaje, koja izravno ili neizravno, samostalno ili u kombinaciji s drugim čimbenicima koje kontrolira bilo koji sudionik, ima za cilj ograničiti područje na kojem, ili skupinu korisnika kojoj, kupci mogu prodavati robu ili usluge, ili u slučaju selektivne distribucije, ograničiti članovima sustava selektivne distribucije na razini maloprodaje aktivnu ili pasivnu prodaju krajnjim korisnicima.

2. Za potrebe ove Uredbe, pojmovi „poduzetnik”, „dobavljač”, i „kupac” uključuju i njihove povezane poduzetnike.

Izraz „povezani poduzetnici” znači:

- (a) poduzetnici u kojima stranka sporazuma, izravno ili neizravno:
 - i. ima ovlast ostvarivati više od polovice glasačkih prava; ili
 - ii. ima ovlast postaviti više od polovice članova nadzornog odbora, uprave, odnosno odgovarajućih tijela koja zakonski zastupaju poduzetnika; ili
 - iii. ima pravo upravljati poslovanjem poduzetnika;
- (b) poduzetnici koji, izravno ili neizravno, ostvaruju nad strankom sporazuma prava ili ovlasti navedene u točki (a);
- (c) poduzeća u kojima poduzeće iz točke (b) izravno ili neizravno ima prava ili ovlasti navedene u točki (a);
- (d) poduzetnici u kojima stranka sporazuma zajedno s jednim ili više poduzetnika navedenih u točki (a), (b) ili (c), ili u kojoj dva ili više zadnje navedena poduzetnika zajednički ostvaruju prava ili ovlasti navedene u točki (a);
- (e) poduzetnici u kojima prava ili ovlasti navedene pod točkom (a) zajednički imaju:
 - i. i. stranke sporazuma ili njihovi povezani poduzetnici iz točaka (a) do (d), ili
 - ii. jedna ili više stranaka sporazuma ili jedan ili više s njima povezanih poduzetnika navedenih u točkama (a) do (d) i jedna ili više trećih strana.

Članak 2.

Izuzeće

1. Na temelju članka 101. stavka 3. Ugovora i podložno odredbama ove Uredbe, članak 101. stavak 1. Ugovora se ne primjenjuje na vertikalne sporazume.
Ovo izuzeće se primjenjuje ako takvi sporazumi sadrže vertikalna ograničenja.
2. Izuzeće iz stavka 1. primjenjuje se na vertikalne sporazume sklopljene između udruženja poduzetnika i pojedinačnog člana, ili između takvog udruženja i pojedinačnog dobavljača, samo ako su svi njegovi članovi prodavatelji u maloprodaji te ako niti jedan pojedinačni član udruženja poduzetnika, zajedno sa svojim povezanim poduzetnicima, ne ostvaruje ukupni godišnji prihod veći od 50 milijuna EUR. Ova Uredba obuhvaća vertikalne sporazume koje su sklopila takva udruženja poduzetnika, ne dovodeći u pitanje primjenu članka 101. Ugovora na horizontalne sporazume koji su sklopljeni između članova udruženja ili odluke koje to udruženje donosi.
3. Izuzeće iz stavka 1. primjenjuje se na vertikalne sporazume koji sadrže odredbe kojima se kupcu ustupaju ili daju na korištenje prava intelektualnog vlasništva, pod uvjetom da te odredbe ne čine primarni cilj takvih sporazuma te da su u izravnoj vezi s uporabom, prodajom ili preprodajom robe ili usluga od strane kupca ili korisnika kupca. Izuzeće se primjenjuje pod uvjetom da, u odnosu na robu ili usluge koje su predmet sporazuma, te odredbe ne sadržavaju ograničenja tržišnog natjecanja koja imaju isti cilj kao i vertikalna ograničenja koja nisu izuzeta na temelju ove Uredbe.
4. Izuzeće iz stavka 1. ne primjenjuje se na vertikalne sporazume sklopljene između konkurentnih poduzetnika. Međutim, izuzeće predviđeno stavkom 1. primjenjuje se na sve aspekte jednostranog vertikalnog sporazuma između konkurentnih poduzetnika u sljedećim slučajevima:
 - (a) dobavljač je proizvođač, trgovac na veliko, ili uvoznik i distributer robe, dok je kupac distributer, a ne konkurentni poduzetnik na razini proizvodnje, veleprodaje ili uvoza, te njegov ukupni tržišni udio na mjerodavnom tržištu na maloprodajnoj razini nije veći od [10] %; ili
 - (b) dobavljač je davatelj usluga na nekoliko razina trgovine, dok kupac pruža svoje usluge na razini maloprodaje i nije konkurentan poduzetnik na razini trgovine na kojoj kupuje usluge koje su predmet sporazuma, te njegov ukupni tržišni udio na mjerodavnom tržištu na maloprodajnoj razini nije veći od [10] %.
5. Ako konkurentni dobavljač i kupac iz članka 2. stavka 4. točaka (a) ili (b) imaju ukupni tržišni udjel koji premašuje [10] % na mjerodavnom tržištu na maloprodajnoj razini, ali ne premašuje pragove tržišnog udjela iz članka 3., primjenjuje se izuzeće iz stavka 1., osim za bilo koju razmjenu informacija između stranaka, koja se mora ocijeniti u skladu s pravilima koja se primjenjuju na horizontalne sporazume.
6. Izuzeće predviđeno u članku 2. stavku 4. točkama (a) i (b) i članku 2. stavku 5. ne primjenjuje se na vertikalne sporazume koji, izravno ili neizravno, samostalno ili u kombinaciji s drugim čimbenicima pod kontrolom sudionika, za svoj cilj imaju ograničiti tržišno natjecanje između konkurentnog dobavljača i kupca.
7. Iznimke iz članka 2. stavka 4. točaka (a) i (b) ne primjenjuju se ako pružatelj usluga internetskog posredovanja koji također prodaje robu ili usluge u tržišnom natjecanju s poduzetnicima kojima pruža usluge internetskog posredovanja sklapa jednostrani vertikalni sporazum s takvim konkurentnim poduzetnikom.

8. Ova se Uredba ne primjenjuje na vertikalne sporazume čije je predmet sporazuma obuhvaćen nekom drugom uredbom o skupnom izuzeću, osim ako ovom uredbom nije drukčije propisano.

Članak 3.

Prag tržišnog udjela

1. Izuzeće iz članka 2. primjenjuje se pod uvjetom da tržišni udjel dobavljača na mjerodavnom tržištu, na kojem prodaje robu ili usluge koji su predmet sporazuma, nije veći od trideset posto (30 %), a tržišni udjel kupca na mjerodavnom tržištu na kojem kupuje robu ili usluge koji su predmet sporazuma nije veći od trideset posto (30 %).
2. Za potrebe stavka 1. kada na temelju sporazuma koji je sklopilo više stranaka određeni poduzetnik kupuje robu ili usluge od jednog od poduzetnika koji je stranka sporazuma i prodaje robu ili usluge koje su predmet sporazuma nekom drugom poduzetniku koje je isto tako stranka sporazuma, tržišni udjel prvo navedenog poduzetnika, bilo da se radi o kupcu ili dobavljaču, radi primjene izuzeća iz članka 2., mora odgovarati tržišnom udjelu navedenom u istom stavku.

Članak 4.

Ograničenja koja isključuju pogodnost skupnog izuzeća – teška ograničenja tržišnog natjecanja

Izuzeće iz članka 2. ne primjenjuje se na vertikalne sporazume koji neposredno ili posredno, samostalno ili zajedno s drugim čimbenicima pod kontrolom ugovornih strana, imaju za cilj:

- (a) ograničavanje prava kupca da slobodno određuje prodajnu cijenu proizvoda, što ne isključuje mogućnost da dobavljač odredi najvišu prodajnu cijenu ili preporuči prodajnu cijenu, pod uvjetom da nije riječ o fiksnim ili minimalnim prodajnim cijenama koje su rezultat izvršenog pritiska ili poticaja od bilo koje ugovorne stranke;
- (b) ako dobavljač upravlja isključivim distribucijskim sustavom, ograničavanje područja na koje, ili skupina korisnika kojima, jedan kupac ili ograničen broj kupaca, kojima je dodijeljeno isključivo područje ili skupina korisnika, mogu aktivno ili pasivno prodavati ugovorenu robu ili usluge, osim:
 - i. ograničavanja aktivne prodaje strane isključivog distributera, ili isključivog distributera i njegovih korisnika koji su sklopili ugovor o distribuciji s dobavljačem ili sa strankom kojoj je dobavljač dodijelio prava distribucije, na područje ili skupinu korisnika koji su rezervirani za dobavljača ili koje je dobavljač dodijelio isključivo jednom kupcu ili ograničenom broju drugih kupaca,
 - ii. ograničavanja aktivne ili pasivne prodaje isključivog distributera, ili isključivog distributera i njegovih korisnika, neovlaštenim distributerima koji se nalaze na drugom području na kojem dobavljač upravlja sustavom selektivne distribucije za ugovorenu robu ili usluge,
 - iii. ograničavanja poslovnog nastana isključivog distributera,
 - iv. ograničavanja aktivne ili pasivne prodaje isključivog distributera koji djeluje na razini veleprodaje krajnjim korisnicima,

- v. ograničavanja mogućnosti isključivog distributera da aktivno ili pasivno prodaje sastavne dijelove, dobavljene za ugradnju u proizvod, korisnicima koji bi te dijelove koristili za proizvodnju istog tipa robe poput one koju proizvodi dobavljač,
- (c) ako dobavljač upravlja selektivnim distribucijskim sustavom,
- i. ograničavanje područja na kojem, ili skupina korisnika kojima, članovi sustava selektivne distribucije mogu aktivno ili pasivno prodavati ugovorenu robu ili usluge, osim:
 - ograničavanja članovima sustava selektivne distribucije ili članovima sustava selektivne distribucije i njihovim korisnicima koji su sklopili ugovor o distribuciji s dobavljačem ili sa strankom kojoj je dobavljač dodijelio prava distribucije, aktivne prodaje na drugo područje ili skupini korisnika koji su rezervirani za dobavljača ili koje je dobavljač dodijelio isključivo jednom kupcu ili ograničenom broju kupaca,
 - ograničavanja članovima sustava selektivne distribucije ili njihovim korisnicima, aktivne ili pasivne prodaje neovlaštenim distributerima koji se nalaze na području na kojem se primjenjuje sustav selektivne distribucije,
 - ograničavanje mjesta poslovnog nastana članovima sustava selektivne distribucije,
 - ograničavanje članovima unutar sustava selektivne distribucije koji djeluju na razini veleprodaje, aktivne ili pasivne prodaje krajnjim korisnicima,
 - ograničavanja mogućnosti aktivne ili pasivne prodaje sastavnih dijelova, dobavljenih za ugradnju, korisnicima koji bi te dijelove koristili za proizvodnju istog tipa robe poput one koju proizvodi dobavljač.
 - ii. ograničavanje međusobne opskrbe između članova sustava selektivne distribucije koji djeluju na istim ili različitim razinama trgovine;
 - iii. ograničavanje članovima unutar sustava selektivne distribucije koji djeluju na razini maloprodaje, aktivne ili pasivne prodaje krajnjim korisnicima, osim u situacijama utvrđenima u članku 4. točki (c) podtočki i. prvoj crtici.
- (d) ako dobavljač ne primjenjuje sustav ekskluzivne niti selektivne distribucije, ograničavanje područja na kojem, ili skupine korisnika kojima, kupac može aktivno ili pasivno prodavati robu ili usluge koje su predmet sporazuma, osim:
- i. ograničavanje aktivne prodaje kupca, ili kupca i njegovih korisnik koji su sklopili ugovor o distribuciji s dobavljačem ili sa strankom kojoj je dobavljač dodijelio prava distribucije, na područje ili skupinu korisnika koji su rezervirani za dobavljača ili koje je dobavljač dodijelio isključivo jednom kupcu ili ograničenom broju kupaca,
 - ii. ograničavanje aktivne ili pasivne prodaje kupca ili njegovih korisnika neovlaštenim distributerima koji se nalaze na području na kojem

dobavljač upravlja sustavom selektivne distribucije za ugovorenu robu ili usluge,

- iii. ograničavanje poslovnog nastana kupca,
 - iv. ograničavanja aktivne ili pasivne prodaje krajnjim korisnicima kupcu koji djeluje na razini veleprodaje,
 - v. ograničavanja mogućnosti kupca da aktivno ili pasivno prodaje sastavne dijelove, dobavljene za ugradnju, korisnicima koji bi te dijelove koristili za proizvodnju istog tipa robe poput one koju proizvodi dobavljač;
- (e) ograničavanje dogovoreno između dobavljača dijelova i kupca koji se bavi ugradnjom tih dijelova, mogućnosti dobavljača da prodaje dijelove kao rezervne dijelove krajnjim korisnicima ili serviserima, trgovcima na veliko ili drugim pružateljima usluga koje kupac nije ovlastio za popravak ili servisiranje svojih proizvoda.

Članak 5.

Isključena ograničenja

1. Izuzeće iz članka 2. ne primjenjuje se na sljedeće obveze sadržane u vertikalnim sporazumima:
 - (a) svaku neposrednu ili posrednu obvezu nenatjecanja čije je trajanje neograničeno ili premašuje pet godina;
 - (b) svaku neposrednu ili posrednu obvezu zbog koje kupac, po prestanku sporazuma ne smije proizvoditi, kupovati, prodavati ili preprodavati robu ili usluge;
 - (c) svaku neposrednu ili posrednu obvezu nametnutu članovima selektivnog distribucijskog sustava da ne prodaju marke proizvode određenih dobavljača konkurentnih poduzetnika;
 - (d) bilo kakve izravne ili neizravne obveze da kupac usluga internetskog posredovanja ne nudi, prodaje ili preprodaje robu ili usluge krajnjim korisnicima pod povoljnijim uvjetima koristeći se konkurentnim uslugama internetskog posredovanja.
2. Odstupajući od stavka 1. točke (a), vremensko ograničenje od pet godina ne primjenjuje se ako kupac prodaje robu ili usluge koje su predmet sporazuma iz poslovnog prostora ili na zemlji čiji je vlasnik dobavljač, ili koje je dobavljač uzeo u zakup od trećih strana koje nisu povezane s kupcem, pod uvjetom da trajanje obveze nenatjecanja ne prelazi razdoblje tijekom kojeg kupac koristi poslovni prostor ili zemlju dobavljača.
3. Odstupajući od stavka 1. točke (b) izuzeće iz članka 2. primjenjuje se na svaku neposrednu ili posrednu obvezu koja obvezuje kupca da, nakon prestanka sporazuma, ne smije proizvoditi, kupovati, prodavati ili preprodavati robu ili usluge ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) obveza se odnosi se na robu i usluge koje konkuriraju proizvodima koji su predmet sporazuma;
 - (b) obveza je ograničena na poslovni prostor iz kojeg i zemlju s koje je kupac djelovao za vrijeme trajanja ugovora;

- (c) obveza je neophodna radi zaštite znanja i iskustva (know-how) koje je dobavljač prenio kupcu;
- (d) trajanje obveze je ograničeno na rok od jedne godine nakon prestanka sporazuma.

Stavak 1. točka (b) ne dovodi u pitanje mogućnost vremenski neograničenog ograničavanja korištenja i otkrivanja znanja i iskustva (know-how) koje nije javno poznato.

Članak 6.

Neprimjenjivanje ove Uredbe

Ako paralelne mreže sličnih vertikalnih ograničenja pokrivaju više od 50 % mjerodavnog tržišta, Komisija može na temelju članka 1. točke (a) Uredbe br. 19/65/EEZ uredbom proglasiti da se ova Uredba ne primjenjuje na vertikalne sporazume koji sadrže određena ograničenja na navedenom mjerodavnom tržištu.

Članak 7.

Primjena praga tržišnog udjela

Za potrebe primjene pragova tržišnog udjela iz članka 3. primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) tržišni udjel dobavljača izračunava se na temelju iskazanog prihoda ostvarenog od prodaje a tržišni udjel kupca na temelju iskazanog prihoda ostvarenog od kupnje. Ako podaci o ostvarenom prihodu od prodaje ili kupnje nisu dostupni, za utvrđivanje tržišnog udjela poduzetnika mogu se koristiti i drugi raspoloživi tržišni podaci, uključujući i količinu proizvoda prodanih ili kupljenih na tržištu;
- (b) tržišni udjel izračunava se na temelju podataka koji se odnose na prethodnu kalendarsku godinu;
- (c) tržišni udjel dobavljača uključuje svu robu ili usluge kojima je opskrbio distributere iz sustava vertikalne integracije s ciljem prodaje;
- (d) ako tržišni udjel poduzetnika u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od 30 %, a naknadno se poveća iznad tog iznosa, izuzeće iz članka 2. i dalje se primjenjuje tijekom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put premašen prag od 30 %.
- (e) tržišni udjel poduzetnika iz točke (e) drugog podstavka članka 1. stavka 2. jednako se raspoređuje na svakog poduzetnika koji ima prava ili ovlasti navedene u točki (a) drugog podstavka članka 1. stavka 2.

Članak 8.

Primjena praga tržišnog udjela

1. U smislu članka 2. stavka 2. ukupni godišnji prihod izračunava se kao ukupan godišnji prihod koji je predmetni poduzetnik stranka vertikalnog sporazuma ostvario tijekom financijske godine koja prethodi sklapanju sporazuma kojem se pribraja ukupan godišnji prihod ostvaren od strane poduzetnika koji su povezani s tim poduzetnikom u odnosu na svu robu i usluge, umanjeno za sve pristojbe i poreze. U tu svrhu, ukupan godišnji prihod od prodaje proizvoda između poduzetnika stranke

vertikalnog sporazuma i s njim povezanih poduzetnika i između povezanih poduzetnika ne uzima se obzir kod izračuna ukupnog godišnjeg prihoda.

2. Izuzeće iz članka 2. se i dalje primjenjuje ako tijekom razdoblja od dvije uzastopne financijske godine iznos ukupnog godišnjeg prihoda ne premašuje 10 %.

Članak 9.

Prijelazno razdoblje

Zabrana utvrđena u članku 101. stavku 1. Ugovora ne primjenjuje se tijekom razdoblja od 1. lipnja 2022. do 31. svibnja 2023. na sporazume koji su već na snazi 31. svibnja 2022., a koji ne ispunjavaju uvjete za izuzeće iz ove Uredbe, ali imaju na dan 31. svibnja 2022. ispunjene uvjete za izuzeće iz Uredbe (EZ) br. 330/2010.

Članak 10.

Razdoblje valjanosti

Ova Uredba stupa na snagu 1. lipnja 2022.

Ona prestaje važiti 31. svibnja 2034.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu, [...]

*Za Komisiju
Predsjednica
[...]*